

TÜRKİYE’DE MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA, ÇAĞDAŞ TÜRK MÜZİĞİ FLÜT ÖĞRETİMİ UYGULAMALARINA YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞLERİ¹

Levent TÜRKEL², Yavuz ŞEN³

ÖZET

Bu araştırma, ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda görevli flüt öğretim elemanlarının, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretimine yönelik düşüncelerinin belirlenebilmesi ve Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin genel hatlarıyla değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, betimsel bir araştırma niteliği taşımaktadır. Araştırmada Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin genel hatlarıyla ne şekilde icra edildiğini belirlemek amacıyla; Türkiye’de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt öğretimi uygulayan, 24 devlet üniversitesinin, 1 özel üniversitenin ve bir devlet kurumunun flüt öğretim elemanlarına yönelik olarak, “Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi” konulu anket uygulaması ile gözlem yapılmıştır. Anket, çoktan seçmeli beşli (5) likert tipinde toplam 12 sorudan oluşmaktadır. Flüt öğretim elemanlarına yönelik hazırlanan anket uygulamasının genel sonuçlarına göre; Türkiye’de uygulanan Çağdaş Türk Müziği flüt öğretim programlarının daha detaylı bir şekilde hazırlanmasına gerek duyulabileceği ve özellikle öğrencilerin kendi kültürlerine ait Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerini daha iyi tanıyabilmeleri ve icra edebilmeleri için Batı Müziği flüt metotlarına ilave olarak kapsamlı bir Çağdaş Türk Müziği flüt metoduna ihtiyaç duyulabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Flüt Eğitimi, Çağdaş Türk Müziği.

¹ Bu makale, Levent TÜRKEL tarafından hazırlanan, Yrd. Doç. Dr. Yavuz ŞEN danışmanlığında yürütülmüş “Flüt Öğretiminde Makamsal Dizilere Göre Bestelenmiş Etütlerin İcraya Yönelik Etkileri” isimli Yüksek Lisans Tezinin bir bölümünden oluşturulmuştur.

² Bnd. Yzb., TSK Armoni Mızıkası Komutanlığı Müzik Arşiv Kısmı, leventturkel07(at)gmail.com

³Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bilimleri Bölümü, yavuzsen(at)atauni.edu.tr

THE OPINIONS OF AUTHORITIES AIMED AT FLUTE EDUCATION OF CONTEMPORARY TURKISH MUSIC ON MUSIC EDUCATION INSTITUTIONS IN TURKEY

ABSTRACT

This research has been done to determine the thoughts of the flute instructors, who are in charge at the music institutions providing flute education, about the Modern Turkish Music flute teaching and also to assess the Modern Turkish Music flute teaching in general terms. The research is descriptive. So as to determine on which ways the Modern Turkish Music flute teaching in general terms in the research, an observation has been made through a survey application themed “Assessment of the Modern Turkish Music Flute Teaching” intended for the flute teaching instructors from 24 state universities, 1 foundation university and 1 public institution that conduct flute teaching in the scope of professional music education in Turkey. The survey consists of 12 questions with 5 multiple likert questions. According to general results of the survey application prepared for the flute instructors, it has been assessed that the Modern Turkish Music teaching programmes may be needed to be arranged more in details and a comprehensive Modern Turkish Music flute method, in addition to Western Music flute methods, may be needed especially in order for the students to get much familiar with and perform the Modern Turkish Music flute aetworks belonging to their own cultures.

Keywords: Music education, Instrument Training, Flute Training, Contemporary Turkish Music.

Giriş

Flüt, tahta üflemeli çalgı grupları içerisinde yer alan ve Batı Müziğinin en önemli çalgılarından biridir. Günümüzde kullanılan çalgı grupları incelendiğinde, tarihi en eski çalgılardan biri olduğu (yaklaşık yirmi bin yıl öncesine ait ilkel flütlerin olduğu) bilinmektedir. Tarih içerisinde gelişimini sürdürerek bugüne kadar gelen flüt, dünyada olduğu gibi ülkemizde de, hem genel müzik eğitimi, hem mesleki müzik eğitimi, hem de özengen (amatör) müzik eğitimi kapsamında, öğretimi yapılan ve popülerlik kazanmış bir çalgıdır. Bu sebeple orkestralarda, bandolarda ve çeşitli müzikal topluluklarda kendisine yer edinmiş bir çalgı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda icra edilen “Flüt eğitimi ve öğretiminin içeriği aşamalı olarak; teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, flüt literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (MEB, 2006:4).

Ancak, Türkiye’de Çağdaş Türk Müziği Flüt öğretimi alanında yapılan bazı araştırmalarda; kullanılan eserlerin, etütlerin ve Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının yetersiz olduğu düşünülmektedir. Kurtaslan, (2010) yaptığı doktora tez çalışmasında doküman analizi yoluyla günümüze kadar yazılmış olan Çağdaş Türk Müziği Flüt Eserlerini tespit etmiştir. Yapılan araştırma neticesinde 68 Çağdaş Türk Müziği flüt eseri tespit edilmiş ve bu eserler; solo flüt için eserler, solo flüt için oda müziği eserleri ve flüt ve orkestra için eserler olmak üzere üç grupta toplanmıştır. Tespit edilen 68 eserden 30’unun notalarına ulaşılmış ve notalarına ulaşılan eserlerin genel özellikleri incelendiğinde, eser içinde çok sayıda değişiklik gösteren ölçü sayıları, tonal ve atonal tonlarda yazılmış ve grafiksel nota yazım şekillerinin kullanılmış olduğu görülmektedir (s.31).

Onuk (2001) tarafından yapılan “Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Flüt Eğitimi ve Bu Eğitimde Çağdaş Türk Flüt Müziğinin Yeri” konulu araştırmada, üniversitelerde uygulanan flüt eğitiminin belli bir oranda (% 60) ve kapsamda yapıldığı, ancak Çağdaş Türk flüt eserlerinin çok az ve sınırlı sayıda kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yalçinkaya (2010) “Flüt Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Etüt Yazma Modeli ve Bu Modelle Bestelenen Özgün Etütlerin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri” konulu doktora çalışmasında, farklı üniversitelerin flüt eğitim programları incelenmiş ve Türk Müziği konularının işlenme durumu ile flüt öğretim programlarında kullanılma durumları incelenmiştir. Yapılan araştırmada flüt öğretiminde Geleneksel Türk

Müziği’ne yönelik çalışma egzersizlerinin sayıca yetersiz olduğu ve araştırmacı tarafından Geleneksel Türk Müziği eserleri için bestelenmiş özgün etütlerin öğrenci başarısı üzerine etkileri incelenmiştir. Araştırmada “Etüt Yazma Modeli” ile bestelenmiş ve Geleneksel Türk Müziği öğelerinin kullanıldığı özgün çalışma etütlerinin öğrenci başarısına büyük oranda katkı sağladığı ve teknik olarak gelişimlerine olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırmalarda da, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminde kullanılan eserlerin, etütlerin ve Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının yetersiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada kendi kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin mesleki müzik eğitimi kapsamında ne şekilde icra edildiği, Çağdaş Türk Müziği’ne ait eserlerin, etütlerin ve metotların kullanım durumlarının değerlendirilmesi ve flüt öğretim elemanlarının Çağdaş Türk Müziği flüt öğretimine yönelik düşüncelerini belirleyebilmek amaçlanmıştır.

Eğitim

“Eğitim en geniş anlamıyla bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak tanımlanabilir” (Erden, 2014:13).

“Eğitim bireyin hayatındaki etkisi açısından çeşitli özelliklere sahiptir. Bunlardan ilki bireye bir davranış kazandırma yönüdür. Eğitimin bireye kazandıracığı davranış yeni olabileceği gibi, önceden edinilmiş bir davranışın değiştirilmesi ya da geliştirilmesi de olabilir. Eğitimin ikinci özelliği de, bireyin davranış değişikliği sürecinde, bireyin kendisinin de rol sahibi olması gerçeğidir. Üçüncü özelliği ise, eğitim sürecinin önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda oluşudur. İnsanın sıradan davranışlarının da bir amaç dâhilinde olduğu düşünülürse, eğitimin amaçlar ile doğru orantılı olduğu söylenebilir” (Kıncal, 2006:3).

Eğitim faaliyetleri genel olarak informal ya da formal olarak gerçekleşmektedir. Buna göre;

• **İnformel Eğitim:** Daha önceden belirlenmiş bir plan ve programdan oluşmayan, yaşam içinde kendiliğinden gerçekleşen, gelişigüzel bir eğitim modelidir. Bu eğitim, okulda, ailede, aynı yaş grubu ve arkadaş grupları içinde, medya aracılığıyla, okuma, dinleme, gözleme, taklit gibi çeşitli yollarla gerçekleşir. Bu eğitim modeli ömür boyu her yerde ve her zaman gerçekleşmektedir (Şişman, 2014:9).

• **Formal Eğitim:** Daha önceden hedefleri ve amaçları belirlenmiş, bir plan ve programa dayanan, okullarda ya da kurumlarda gerçekleştirilen eğitim modelidir. Bu eğitime bu yönüyle “biçimsel eğitim” de denilmektedir. Eğitim modelinin uygulayıcıları öğretmenlerdir ve eğitim sürecinin planlaması ile

uygulanması öğretmen tarafından gerçekleştirilir. Bu süreç, eğitimin değerlendirilmesi anlamında belli aralıklarla ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulur. Bu nedenle okullarda uygulanan eğitim formal eğitimidir (Demirel ve Kaya, 2011:10).

Müzik Eğitimi ve Öğretimi

Müzik eğitimi, “kişiye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı ve istendik yönde belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1994:25).

Müzik eğitimi formal eğitim kapsamında değerlendirilebileceği gibi, informal eğitim olarak da değerlendirilebilir. Müzikle özengen (amatör) olarak ilgilenen bireyler için bir plan ve program önemli olmayabilir. Ancak mesleki müzik eğitimi kapsamında uygulanan eğitimlerin tümü, belli bir plan ve program içerisinde yürütülmektedir.

Müzik eğitiminin en önemli özelliklerinden birisi de, müziksel davranışların kazandırılmasına yönelik zorluk derecesi yüksek çalışmalardan oluşmasıdır. Müzikle ilgili temel davranışların kazandırılması bile, bu zorlu süreçlerin sonunda olabilmektedir. Bu sebeple farklı disiplinleri içerisinde barındıran müzik eğitiminde planlı, programlı, değerlendirmeyi ve gelişmeyi kontrol edebilen mekanizmaların, etkin olarak çalışması gerekmektedir.

Farklı türleri (genel-özengen-mesleki) açıklanmış olan müzik eğitiminde, müziksel davranışların kazandırılabilmesi için planlı ve programlı çalışmaya, yani müzik öğretimine ihtiyaç duyulmaktadır.

Müzik öğretimi, “Belli bir amaç doğrultusunda müziksel öğretmeyi planlama, başlatma, yönlendirme, kolaylaştırma, gerçekleştirme ve denetleme süreci olarak tanımlanabilir. Müzik öğretimi temelde, belli müziksel etkinlik ve etkileşimler yoluyla bireyin ve giderek toplumun estetik gereksinimlerini karşılamayı, sanatsal yaratma güdüsünü doyurmayı, beğenisini geliştirmeyi, müziksel yaşamını daha sağlıklı ve daha etkili ve verimli kılmayı, böylece bireysel ve toplumsal düzeyde özel ve genel yaşamın daha mutlu olmasına katkıda bulunmayı amaçlar” (Say, 2001:116).

Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin ve öğretiminin türü ne olursa olsun, öğrencinin kendini müzikal olarak ifade edebilmesi ve müzikal verimliliğe ulaşabildiğini kanıtlamasının en etkili yönlerinden birisi ise çalgı çalabilmesidir.

Müzikal sesler çıkartmaya yarayan, farklı kullanım ve tını özelliklerine sahip müzik aletlerine çalgı denir.

“Çalgı çalma, insanın bir müzik aletini kullanması yoluyla müzikle insanı buluşturan, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine kaynaklık eden, ona duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, onu sosyalleştiren, çalgı eğitiminin, müzik eğitiminin dolayısıyla müzik sanatının önemli bir uğraş biçimidir” (Uslu, 1996:105).

Flüt Eğitimi ve Öğretimi

Flüt çalgı grupları içerisinde incelendiğinde tarihi en eski çalgılardan birisidir. İlkel insanların, günümüzden yaklaşık yirmi bin yıl önce hayvanların boynuzlarına, kamışlara, içleri boş kemiklere, madenin bulunmasıyla birlikte maden ve ağaçlara delik açmak suretiyle ilkel flütleri yaratmış oldukları ve bunlardan ses elde edebildikleri bilinmektedir (Akıncı, 1994:1).

Antik Yunan’ın mitlerine de konu olmuş bir çalgı olan flüte, Mısır, Çin, Hint ve Japon kaynaklarında da rastlanmaktadır. İlkel bu flütler zaman içerisinde çeşitli evrim aşamalarından geçerek bugünkü hallerine kavuşmuşlardır. Tahta üflemler çalgı gruplarının içerisinde çok önemli bir yere sahip olan flüt, anılan süreçleri tamamlayarak teknik olarak da gelişimini sağlamış, kusurlarından arındırılmış ve güzel sanatların müzik eğitimi kolunda önemini koruyan uluslararası niteliği olan bir çalgı konumuna yükselmiştir. Flütler, “Bugün dünyanın her yerinde toplumların duygu, düşünce ve heyecanlarının ifade araçlarından en önde gelenleridir” (İlik, 1986:14).

Özellikle senfonik orkestraların, askerî bandoların vazgeçilmez çalgılarından biri olan flüt, orkestra içerisindeki kullanım alanının yanı sıra, solo olarak da bestelenen birçok eserde kullanılmaktadır. Kendine has yumuşak ve güzel ses tonuyla özellikle pastoral ve dramatik temalı eserlerdeki ifade gücü, üç oktavdan biraz daha fazla olan geniş ses alanı ve seri notaları teknik olarak sorunsuz icra edebilme imkânı sağlaması sebebiyle hem bireysel çalgı eğitiminde, hem de birçok müzik stiline icrasında en çok tercih edilen çalgılar arasındadır. Ayrıca teknik olarak küme (grupetto), mordan, tril, işleme ve çarpma gibi süsleme notalarının kolaylıkla icra edilebilmesi sebebiyle de, zorluk derecesi yüksek eserlerin seslendirilmesine imkân sağlar.

Dünyada birçok isimle anılan flüte Almanlar “flöte”, Fransızlar “flüte”, İngilizler “flute”, İtalyanlar “flaute” demektedirler (Dik, 2006:2).

Günümüzde çalgı eğitiminin önemli boyutlarından birini oluşturan flüt eğitimi, eğitimin genel olarak tanımlarından yola çıkarak; öğrenciye bireysel olarak

çalgı eğitimi kapsamında ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi, beceri ve çalgısına ait davranışları kazandırmayı amaçlayan süreçlerin tümüdür şeklinde tanımlanabilir.

Flüt çalmayı amaçlayan bireye verilen eğitimin sağlıklı olabilmesi için flüt eğitiminin ileri bir düzeye taşınabilmesi amaçlanmalıdır. Bireyin öğrenme davranışını etkileyecek bir öğretim programı belirlenerek öğrencilerin öğrenme sürecinde performanslarını yükseltmek bakımından çalgı öğretim sürecinin müzik eğitimcileri tarafından etkili, verimli ve net bir biçimde sürdürülmesi gerekir” (Üstün, 2012:107).

“Flüt eğitimi ve öğretiminin içeriği aşamalı olarak; teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, flüt literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (MEB, 2006:4).

Flüt öğretiminde öğrencinin ihtiyaç duyacağı temel davranışları kazandırabilmek için; “Flüt eğitimcisi belirli bir program çerçevesinde öğrencinin fiziksel özelliklerine, yeteneğine ve algılama seviyesine göre öğrencinin yetersiz yönlerini giderici, müzikal ve teknik yönlerini geliştirici çalışmalar yapmalıdır. Bu bakımdan öğrencinin seviyesine uygun etüt ve eser seçimi çalgı (flüt) eğitiminin önemli bir boyutudur. Bu seçimin doğru yapılması ise içerik- konular, hedef ve hedef davranışlar, öğretme-öğrenme durumları sınama ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri gibi ana öğelerden oluşan nitelikli bir flüt öğretim programı uygulamakla mümkündür” (Uyan, 2014:59).

Müzik öğretimi kapsamında ele alınan flüt öğretim programı, flüt öğretiminin önceden tasarlanmış detaylı bir planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür (Uyan, 2014:59-60).

Problem Durumu

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların flüt öğretim programları incelendiğinde, Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerine yeterince yer verilmediği, flüt için makamsal dizileri ve Türk müziği ritimlerini/usûllerini içeren çalışma etütlerinin bulunmadığı, repertuvara ulaşma konusunda yaşanan sıkıntılardan dolayı flüt eğitimcilerinin, eserleri çok iyi tanımadıkları, çok az eseri icra ettikleri ve bu sebeple de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt eğitimi alan öğrencilere bu dağarcığı aktaramadıkları düşünülmektedir. Açıklanan bu nedenlerden dolayı, flüt öğrencilerinin kendi kültürlerine ait müzikleri ve repertuarı çok az tanıdığı ve Çağdaş Türk Müziğine ait birçok eseri tanımadan ve icra etmeden mezun olduğu düşünülmektedir.

Bu amaçla Türkiye’de flüt öğretimi uygulayan müzik kurumlarının flüt öğretim elemanlarının düşünceleri doğrultusunda; flüt öğretim programlarının incelenmesi ve Çağdaş Türk Müziği flüt öğretimine ait eser, metot, etüt vb. kaynakların kullanım durumlarını belirleyebilmek ve değerlendirebilmek amaçlı bir anket çalışmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Problem Cümlesi

Araştırma sürecinde edinilen bilgilerden yola çıkılarak araştırmanın problem cümlesi; “Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin, uygulanmasına yönelik flüt öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda görevli flüt öğretim elemanlarının, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretimine yönelik düşüncelerinin belirlenebilmesi ve Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin genel hatlarıyla değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminde yeni bulgulara ulaşılması ve ortaya çıkan veriler doğrultusunda değerlendirmeler yapılabilmesi açısından önemlidir.

Yöntem (Araştırmanın Modeli ve Deseni)

Bu araştırma betimsel desenden oluşan tek boyutlu bir çalışmadır. Araştırmada, eğitimin ve müzik eğitiminin önemi ile flütün çalgı eğitimi kapsamında incelenmesi ve flüt öğretimine yönelik bulguların tespit edilebilmesi için genel tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” (Karasar, 2014:77).

Araştırmanın problem cümlesine cevap aranabilmesi için; Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan flüt öğretimi ve flüt öğretiminde Çağdaş Türk Müziği’nin kullanım durumlarına yönelik üniversitelerin flüt öğretim elemanlarının görüşlerini kapsayacak şekilde bir anket hazırlanmış ve hazırlanan anket uzman görüşüne sunulurken uygunluğunun değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt öğretimi veren 26 üniversitenin 33 flüt öğretim elemanına ulaşılmış ve flüt öğretim elemanlarının görüşleri tablolar şeklinde sunulurken açıklanmıştır.

Evren ve Örneklem

“Evren (population), araştırma sonuçlarının genellenmek istediği elemanlar bütünüdür. Bu bütün, ortak özellikleri olan canlı ya da cansız her türlü elemanı içerebilir” (Karasar, 2014:109). “Her araştırmanın kendine özgü bir evren kümesi vardır, bu evren araştırmanın problemine, amacına, hipotezlerine, sınırlılıklarına, yöntemine vb. göre belirlenir” (Kıncal, 2014:106).

Araştırmanın evrenini, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların tümü oluşturmaktadır.

“Örneklem ise belli bir evrenden, belli kurallara göre seçilmiş, evreni temsil etme yeteneğine sahip ve araştırmanın yapıldığı evrenden daha küçük kümedir. Araştırma modelinin seçilebilmesi için araştırmanın muhatap olduğu evrenin ve seçilen örneklem grubunun belirlenmesi gerekir” (Kıncal, 2014:106). Araştırma kapsamında Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin değerlendirilebilmesi amacıyla ulaşılabilen ve kendilerine anket uygulaması yapılan, 24 devlet üniversitesi, 1 özel üniversite ve 1 devlet kurumunda görevli toplam 33 flüt öğretim elemanı ise, çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın temelini oluşturan verilerin toplanmasında, ilgili literatür (makale, tez, kitap, bilimsel araştırma vb.) taranarak hangi veri toplama tekniklerinin kullanılacağına ve içeriğine karar verilmiştir.

Araştırmada, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki flüt öğretim elemanlarının, flüt öğretimi ve Çağdaş Türk Müziği’nin kullanım durumlarının tespitine yönelik düşüncelerini öğrenebilmek amacıyla hazırlanan 12 soruluk bir “Anket Formu” düzenlenmiştir. Anket formu, flüt öğretim elemanlarına kolaylık sağlayabilmek ve soruları pratik bir şekilde cevaplayabilmeleri için, “Google Drive Elektronik Anket” uygulaması ile hazırlanmış ve flüt öğretim elemanlarının elektronik posta adreslerine gönderilmiştir. Anketin pratik bir uygulamasının olması ve internet üzerinden hızlı bir şekilde cevaplanabilmesi sebebiyle geri dönüşlerde zamanla ilgili bir problem yaşanmamıştır.

Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Genel tarama ile elde edilen bilgi ve bulgular sistemli bir biçimde düzenlenerek ilgili bölümde ifade edilmiştir. Flüt öğretim elemanları tarafından ankete verilen cevapların yorumlanabilmesi için, SPSS 17.00 istatistik programı kullanılmış ve frekans-yüzde dağılımları, bulgular ve yorum kısmında tablolar şeklinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Aracının Güvenirlik Çalışması

Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi konulu anket formunun tamamı için yapılan güvenilirlik analizinin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı, 0,805 olarak elde edilmiştir. Özdamar (1999) alfa katsayısı değerlendirme ölçütünü şu şekilde ifade etmektedir;

$0.00 < \alpha < 0.40$ ise anket güvenilir değildir.

$0.40 < \alpha < 0.60$ ise anket düşük güvenilirliktedir.

$0.60 < \alpha < 0.80$ ise anket oldukça güvenilirliktedir.

$0.80 < \alpha < 1.00$ ise yüksek derece güvenilir bir ankettir. (s.522).

Tablo. 1. Anketin Bütününe İlişkin Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı

Anket	Soru Sayısı	Cronbach Alfa
Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi	12	0,805

Tablo. 2. Anketin Tüm Sorularına İlişkin Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayıları

Anket Soruları	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cronbach Alfa	,775	,791	,778	,816	,782	,818	,799	,781	,813	,773	,771	,784

Flüt öğretim elemanlarına yönelik hazırlanan anketin bütününe ilişkin geçerlik katsayısının oldukça yüksek güvenilirlikte olduğu görülmektedir. Bu sebeple anketin yüksek güvenilirlikte bir anket olduğu söylenebilir.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir. Araştırmannın problem cümlesini oluşturan; “Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminin uygulanmasına yönelik flüt öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap alabilmek amacıyla hazırlanan, “Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi”

konulu anket formuyla elde edilen verilere ilişkin bulgular, aşağıda tablolar halinde düzenlenerek yorumlanmıştır.

Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi Konulu Anket Formuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerin, flüt öğretim elemanlarına uygulanan, “Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi” konulu anket formuyla elde edilen verilere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Ankete katılan flüt öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversite/kurumları gösteren bilgiler Tablo 3.’de, flüt öğretim elemanlarına ait demografik bilgiler ise Tablo 4.’de sunulmuştur.

Tablo 3. Flüt Öğretim Elemanlarının Üniversitelere/Kurumlara Göre Dağılım

Üniversite / Kurumlar	f	%
Adnan Menderes Üniversitesi	1	3,0
Akdeniz Üniversitesi	1	3,0
Anadolu Üniversitesi	1	3,0
Atatürk Üniversitesi	2	6,2
Balıkesir Üniversitesi	1	3,0
Bilkent Üniversitesi	1	3,0
Bülent Ecevit Üniversitesi	1	3,0
Cumhuriyet Üniversitesi	1	3,0
Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi	1	3,0
Çukurova Üniversitesi	1	3,0
Erzincan Üniversitesi	1	3,0
Gazi Üniversitesi	3	9,2
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2	6,2
Hacettepe Üniversitesi	1	3,0
Hacıbekaş Veli Üniversitesi	1	3,0
İnönü Üniversitesi	1	3,0
İstanbul Üniversitesi	1	3,0
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2	6,2
Kafkas Üniversitesi	3	9,2
Kara Kuvvetleri Komutanlığı	1	3,0
Kırıkkale Üniversitesi	1	3,0
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	3,0
Mimar Sinan Üniversitesi	1	3,0
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	3,0
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	1	3,0
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	3,0
Toplam	33	100

Tablo 3.’e göre araştırma kapsamında Türkiye’de 24 devlet üniversitesinde, 1 özel üniversitede ve 1 devlet kurumunda görev yapan 33 flüt öğretim elemanına ulaşılmıştır. Tablo 3.’de yer alan veriler doğrultusunda ankete katılım oranının Gazi Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesinde daha yüksek oranda olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Flüt Öğretim Elemanlarına Ait Demografik Bilgiler

Unvan	f	%	Öğrenim	f	%	Kıdem (Yıl)	f	%
Doç. Dr.	2	6,1	Lisans	1	3,0	0-5	8	24,2
Yrd. Doç. Dr.	13	39,3	Y. Lisans	13	39,3	6-10	7	21,2
Dr.	1	3,0	Doktora	19	57,7	11-15	10	30,4
Öğr. Gör. Dr.	2	6,1				16-20	4	12,1
Öğr. Gör.	7	21,2				21 ve üzeri	4	12,1
Okutman	2	6,1						
Arş. Gör.	3	9,1						
Öğr. Elm.	3	9,1						
Toplam	33	100	Toplam	33	100	Toplam	33	100

Tablo 4.’de gösterilen flüt öğretim elemanlarının unvanlarına ait dağılım incelendiğinde Yardımcı Doçent Doktor unvanına sahip flüt öğretim elemanlarının daha yüksek oranda olduğu görülmektedir.

Flüt öğretim elemanlarının öğrenim durumları incelendiğinde, Doktora ve Yüksek Lisans öğrenim durumuna sahip kişilerin çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Ankete katılan flüt öğretim elemanlarının mesleki kıdemlerini gösteren dağılım incelendiğinde, 11-15 yıl arasında görev yapmış olanların diğer katılımcılara oranla biraz daha fazla olduğu görülmektedir. Tablo 4.’de sunulan tüm bu veriler doğrultusunda, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının mesleki olarak tecrübeli, öğrenim durumları ve akademik unvanlarının dağılımına göre, flüt eğitimi ve öğretiminde yetkin kişiler olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Flüt Öğretim Elemanlarının Görüşlerini İçeren Genel Tablo

Ölçütler	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	
Tamamen	f	0	1	0	14	6	0	7	1	3	7	5	10
	%	0	3,0	0	42,4	18,2	0	21,2	3,0	9,2	21,2	15,2	30,2
Büyük Ölçüde	f	6	9	7	19	14	1	11	12	21	16	14	12
	%	18,2	27,3	21,2	57,6	42,4	3,0	33,3	36,4	63,5	48,4	42,4	36,4
Kısmen	f	13	18	9	0	8	6	10	13	4	6	8	7
	%	39,4	54,5	21,2	0	24,2	18,2	30,3	39,4	12,1	18,2	24,2	21,2
Çok Az	f	12	3	9	0	3	17	5	7	5	3	5	3
	%	36,4	9,2	27,3	0	9,2	51,5	15,2	21,2	15,2	9,2	15,2	9,2
Hiç	f	2	2	8	0	2	9	0	0	0	1	1	1
	%	6,0	6,0	24,2	0	6,0	27,3	0	0	0	3,0	3,0	3,0
Toplam	f	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

“Çağdaş Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi” konulu anket çalışmasına katılan flüt öğretim elemanlarına ait tüm görüşlerin, frekans (f) - yüzde (%) dağılımlarını gösteren genel tablo ve her soruya verilen cevapların tabloları aşağıda verilerek yorumlanmıştır.

Tablo 6. Flüt eğitiminde, bilimsel yönleriyle tüm sorulara cevap verebilecek detaylı bir flüt öğretim programına ihtiyaç duyulmasına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	0	0
Büyük Ölçüde	6	18,2
Kısmen	13	39,4
Çok Az	12	36,4
Hiç	2	6,0
Toplam	33	100,0

Tablo 6.’daki dağılım incelendiğinde, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda görev yapan flüt öğretim elemanlarının % 81,8’inin (kısmen, çok az, hiç), Türkiye’de uygulanan flüt öğretim programlarının genel olarak bilimsel yönleriyle tüm sorulara cevap verebilecek nitelikte olduğu şeklinde görüş belirttikleri söylenebilir. Ankete katılanların % 18,2’lik bir kısmı ise, Türkiye’de uygulanan flüt öğretiminin daha detaylı ve bilimsel yönleriyle ele alınmasına büyük ölçüde ihtiyaç duyulduğu görüşündedir.

Tablo 7. Flüt eğitiminde uygulanan flüt öğretim programlarının, öğrencinin meslek hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı müzikal standartları karşılama düzeyine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	1	3,0
Büyük Ölçüde	9	27,3
Kısmen	18	54,5
Çok Az	3	9,2
Hiç	2	6,0
Toplam	33	100,0

Tablo 7.’ye göre ankete katılan öğretim elemanlarının flüt eğitiminde uygulanan öğretim programlarının, öğrencinin mesleki hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı müzikal standartları karşıladığı düşüncesine daha yakın oldukları ve bu sebeple flüt öğretiminin uygun standartlarda planlandığını düşündükleri söylenebilir. Ankete katılanların % 9,2’si ise flüt öğretim programlarının, öğrencinin ihtiyaç duyduğu müzikal standartları karşılamada yetersiz kaldığı, % 6,0’lık kısmı ise flüt öğretim programlarının bahsedilen bu standartları hiçbir şekilde karşılamadığı düşüncesindedir. Bu görüşün nedeni, uygulanan flüt öğretim programlarının, öğrencinin ihtiyaç duyacağı ulusal ve uluslararası müzikal standartlara cevap verebilecek düzeyde olmaması ve öncelikle verilmesi gereken konuları kapsamaması olabilir.

Tablo 8. Flüt öğretim programlarının, ulusal ve uluslararası müziklere ait repertuarı, eserleri, metotları ve etütleri eşit düzeyde öğretecek şekilde planlanmasına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	0	0
Büyük Ölçüde	7	21,2
Kısmen	9	27,3
Çok Az	9	27,3
Hiç	8	24,2
Toplam	33	100,0

Tablo 8. incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının, öğretim programlarının ulusal ve uluslararası müziklere ait repertuarı, eserleri, metotları ve etütleri eşit düzeyde öğretecek şekilde planlanmasına ilişkin öğretim elemanlarının % 78,8'inin (kısmen, çok az, hiç) flüt öğretim programlarının ulusal ve uluslararası repertuarı kapsayacak şekilde planlanmadığı yönünde görüş bildirdikleri söylenebilir. Ankete katılanların % 21,2'si ise flüt öğretim programlarının, ulusal ve uluslararası müziklere ait repertuarı, eserleri, metotları ve etütleri büyük ölçüde öğreteceği yönünde görüş bildirmiştir. Bu veriler doğrultusunda ankete katılanların büyük bir çoğunluğunun, flüt öğretim programlarının ulusal ve uluslararası repertuarı eşit şekilde kapsayacak şekilde planlanmadığı yönünde görüş bildirdiği söylenebilir.

Tablo 9. Flüt öğretiminde, Batı Müziği flüt metotlarının kullanılma durumuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	14	42,4
Büyük Ölçüde	19	57,6
Kısmen	0	0
Çok Az	0	0
Hiç	0	0
Toplam	33	100,0

Tablo 9.'daki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının flüt öğretiminde Batı Müziği flüt metotlarının kullanılma durumuna yönelik düşünceleri % 57,6 büyük ölçüde, % 42,4 tamamen şeklindedir. Bu soruda kısmen, çok az ve hiç cevabını veren kimse bulunmamaktadır. Ankete katılan flüt öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda, Türkiye'de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt öğretimi uygulayan kurumların % 100'ünde Batı Müziği eksenli flüt metotlarının kullanıldığı ve ulusal müzikleri öğretecek bir metodun bulunmadığı

söylenbilir. Ayrıca Tablo 8.’de belirtilen, flüt öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun, ulusal müziklere ait metot, etüt, repertuvar ve eserlerin eşit şekilde planlanmadığı yönündeki görüşleri de, bu durumu büyük ölçüde desteklemektedir.

Tablo 10. Flüt öğretiminde kullanılan Batı Müziği flüt metotlarının, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu tüm müzikal standartları (teknik beceri, müzikal yorumlama, ritim, dizi-mod-makamsal dizi vb.) karşılama düzeyine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	6	18,2
Büyük Ölçüde	14	42,4
Kısmen	8	24,2
Çok Az	3	9,2
Hiç	2	6,0
Toplam	33	100,0

Tablo 10.’a göre, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının % 60,6’sının Batı Müziği flüt metotlarının ihtiyaç duyulan müzikal standartları karşıladığı düşüncesinde oldukları söylenebilir. Ankete katılanların % 39,4’lük kısmı ise, Batı Müziği flüt metotlarının, öğrencilerin ihtiyaç duyabileceği müzikal standartları kısmen karşıladığı, ya da karşılamakta yetersiz kaldığı düşüncesindedir.

Tablo 9.’da görüldüğü gibi Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların uyguladığı flüt eğitiminin neredeyse % 100’ünde Batı Müziği flüt metotlarının kullanıldığı düşünüldüğünde, % 39,4’lük oranın hiç de yadsınamayacak düzeyde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla flüt öğretim elemanlarından ankete katılanların bir kısmının, Batı müziği flüt metotlarının bu müzikal standartları karşılamada yetersiz olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Tablo 11. Flüt öğretiminde Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının kullanılma durumuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	0	0
Büyük Ölçüde	1	3,0
Kısmen	6	18,2
Çok Az	17	51,5
Hiç	9	27,3
Toplam	33	100,0

Tablo 11.'e göre ankete katılan flüt öğretim elemanlarının % 97'lik büyük bir kısmı, Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının, flüt öğretiminde kullanılmadığını düşünmektedirler. Ankette, tamamen katılıyorum şeklinde görüş bildiren kimse bulunmamaktadır. Bu verilere göre flüt öğretiminde, Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının çok az kullanıldığı, ya da hiç kullanılmadığı söylenebilir. Çünkü ankete katılan flüt öğretim elemanlarının Tablo 9.'da gösterilen Batı Müziği flüt metotlarının kullanımına yönelik görüşleri, bu durumu desteklemektedir.

Tablo 12. Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği eserlerinin yeterince seslendirilmediğine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	7	21,2
Büyük Ölçüde	11	33,3
Kısmen	10	30,3
Çok Az	5	15,2
Hiç	0	0
Toplam	33	100,0

Tablo 12.'deki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının %84,8'lik büyük bir kısmı , (tamamen-büyük ölçüde-kısmen) ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin yeterince seslendirilmediği yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu veriler doğrultusunda flüt öğretim elemanlarının Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin yeterince seslendirilmediği düşüncesine daha yakın oldukları söylenebilir. Ankete katılanların hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlememesi de, bu görüşü destekler niteliktedir.

Tablo 13. Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği eserlerinin flüt eğiticileri tarafından yeterince bilindiği/ tanındığına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	1	3,0
Büyük Ölçüde	12	36,4
Kısmen	13	39,4
Çok Az	7	21,2
Hiç	0	0
Toplam	33	100,0

Tablo 13.’deki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının % 60,6’lık kısmının Çağdaş Türk Müziği eserlerini kısmen ya da çok az tanıdığı, % 39,4’lük kısmının ise büyük ölçüde tanıdığı görülmektedir. Buna göre Çağdaş Türk Müziği flüt repertuarının, flüt öğretim elemanlarının büyük bir kısmı tarafından yeterince bilinmediği/tanınmadığı söylenebilir.

Tablo 14. Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği eserlerinin öğrenciler tarafından yeterince bilinmediği/tanınmadığına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	3	9,2
Büyük Ölçüde	21	63,5
Kısmen	4	12,1
Çok Az	5	15,2
Hiç	0	0
Toplam	33	100,0

Tablo 14.’deki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının % 72,7’lik kısmı, Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin öğrenciler tarafından, yeterince bilinmediği ve tanınmadığı görüşündedirler. Öğrencilerin Çağdaş Türk Müziği repertuarını kısmen ya da çok az tanıdığını düşünen flüt öğretim elemanlarının oranı ise, % 27,3’tür. Bu veriler doğrultusunda flüt öğretim elemanlarının, öğrencilerin repertuarı çok iyi tanımadıkları yönündeki görüşlerinin çoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 15. Çağdaş Türk Müziği eserlerinin öğretiminde, tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizilerden ve Türk Müziği ritimlerinden oluşan etütlerin ihtiyaç durumuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	7	21,2
Büyük Ölçüde	16	48,4
Kısmen	6	18,2
Çok Az	3	9,2
Hiç	0	3,0
Toplam	33	100,0

Tablo 15.’deki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının düşünceleri doğrultusunda öğretim elemanlarının % 69,6’lık büyük bir kısmı, Çağdaş Türk Müziği eserlerinin öğretiminde tampere sisteme göre uyarlanmış

makamsal dizilerden ve Türk Müziği ritimlerinden oluşan etütlere tamamen ve büyük ölçüde ihtiyaç duyulduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu veriler doğrultusunda, Türk Müziği ritim/usûl ve makam dizilerine alternatif etüt ve çalışma egzersizlerine ihtiyaç duyulabileceği söylenebilir.

Tablo 16. Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanacak olan makamsal dizilerden ve Türk müziği ritim/usûllerinden oluşan etütlerin, öğrencilerin teknik kapasitelerinin artmasına olumlu yönde katkı sağlayacağına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	5	15,2
Büyük Ölçüde	14	42,4
Kısmen	8	24,2
Çok Az	5	15,2
Hiç	1	3,0
Toplam	33	100,0

Tablo 16.'daki verilerin dağılımı incelendiğinde, ankete katılan flüt öğretim elemanlarının % 81,8'lik büyük bir kısmı, makamsal dizilerden ve Türk Müziği ritim/usûllerinden oluşan etütlerin, öğrencilerin teknik kapasitelerinin artmasına olumlu yönde katkı sağlayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşün sebebi, makamsal dizilere göre hazırlanacak etütlere duyulan ihtiyacın yerine getirilmesi durumunda, öğrencilerin teknik kapasitelerinin artabileceği düşüncesi olabilir. Ankete katılanların % 18,2'lik kısmı da, makamsal dizilerden ve Türk Müziği ritimlerinden oluşan etütlerin, öğrencilerin teknik kapasitesinin artmasına olumlu yönde katkı sağlayacağı seçeneğine, çok az ve hiç şeklinde görüş bildirmiştir. Bu görüşün nedeni de Batı müziği flüt metotlarının bu ihtiyacı yeterli ölçüde yerine getirdiği düşüncesi olabilir.

Tablo 17. Öğrencilerin Çağdaş Türk Müziği'ne ait makamsal dizileri, ritim/usûlleri tanıması ve seslendirebilmesi için flüt öğretiminde tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizileri ve ritimleri kapsayan detaylı bir Çağdaş Türk Müziği flüt metoduna duyulan ihtiyaca ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Seçenekler	f	%
Tamamen	10	30,2
Büyük Ölçüde	12	36,4
Kısmen	7	21,2
Çok Az	3	9,2
Hiç	1	3,0
Toplam	33	100,0

Tablo 17.’deki dağılım incelendiğinde, flüt öğretim elemanlarının % 66,6’lık büyük bir kısmı (Tamamen, Büyük Ölçüde), makamsal dizileri ve Türk Müziği ritimlerini kapsayan detaylı bir Çağdaş Türk Müziği flüt metoduna ihtiyaç duyulduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşün sebebi, Tablo 9.’da belirtilen flüt öğretiminde Batı Müziği eksenli flüt metotlarının kullanılması; Tablo 10.’da belirtilen Batı Müziği flüt metotlarının, öğrencinin mesleki yaşamı boyunca ihtiyaç duyabileceği müzikal standartları karşılamada yetersiz kaldığı görüşü ve Tablo 11.’de belirtilen flüt öğretiminde Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının kullanımının çok yetersiz kaldığı düşüncesi olabilir.

Ankete katılan flüt öğretim elemanlarının, % 21,2’lik kısmı ise kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşün sebebi de, Tablo 16.’da kısmen şeklinde görüş bildiren katılımcılarla ortak görüşe sahip oldukları, yani Türkiye’de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt öğretimi uygulayan kurumlarda makamsal dizilerden ve Türk müziği ritimlerinden oluşan etütlere ve metotlara yeterince yer verilemediği düşüncesi olabilir. Katılımcıların % 12,1’lik kısmı ise, öğrencilerin Çağdaş Türk Müziği’ne ait makamsal dizileri, ritim/usûlleri tanımaları ve seslendirebilmesi için flüt öğretiminde tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizileri ve ritimleri kapsayan detaylı bir Çağdaş Türk Müziği flüt metoduna ihtiyaç duyulması seçeneğine, çok az ve hiç şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşün nedeni, Batı Müziği flüt metotlarının bu ihtiyacı yeterli ölçüde karşıladığı düşüncesi olabilir.

Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren ve flüt öğretimi uygulayan üniversitelerin, flüt öğretim elemanlarına yönelik hazırlanan “Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi” konulu anket formu yoluyla elde edilen verilere ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

- Ankete katılanların % 81,8’lik kısmı tarafından flüt eğitiminde bilimsel yönleriyle tüm sorulara cevap verebilecek detaylı bir flüt öğretim programının genel olarak mevcut olduğu, ancak % 18,2’lik bir kısım tarafından, Türkiye’de uygulanan flüt öğretiminin daha detaylı ve bilimsel yönleriyle ele alınmasına büyük ölçüde ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.
- Flüt öğretim programlarının öğrencinin mesleki hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı müzikal standartları genel olarak karşıladığı tespit edilmiştir. Ancak ankete katılanların % 15,2’lik kısmı tarafından ise, flüt öğretim programlarının, öğrencinin ihtiyaç duyduğu müzikal

standartları karşılama da yetersiz kaldığı ve bu standartları hiçbir şekilde karşılamadığı sonucuna varılmıştır.

- Flüt öğretim programlarının, ulusal ve uluslararası repertuarı kapsayacak şekilde planlanmadığı ve genel olarak bu konuda yetersiz kaldığı sonucuna varılmıştır.
- Türkiye’de mesleki müzik eğitimi kapsamında flüt öğretimi uygulayan kurumların nerdeyse % 100’ünde Batı Müziği eksenli flüt metotlarının kullanıldığı ve ulusal müzikleri öğretecek bir metodun bulunmadığı sonucuna varılmıştır.
- Batı Müziği flüt metotlarının ihtiyaç duyulan müzikal standartları genel olarak karşıladığı, ancak bazı standartları karşılama da kısmen yeterli olduğu ya da yetersiz kalabileceği sonucuna varılmıştır.
- Çağdaş Türk Müziği flüt öğretiminde, Çağdaş Türk Müziği flüt metotlarının % 51,5 çok az, % 27,3 hiç, % 18,2 kısmen, % 3,0’ının büyük ölçüde kullanıldığı sonucuna varılmıştır.
- Ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin yeterince seslendirilmediği tespit edilmiş ve flüt öğretim elemanlarının % 60,6’lık kısmının Çağdaş Türk Müziği eserlerini kısmen ya da çok az tanıdığı, % 39,4’lük kısmının ise büyük ölçüde tanıdığı sonucuna varılmıştır.
- Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin, öğrencilerin % 72,7’lik kısmı tarafından yeterince bilinmediği/tanınmadığı, % 27,3’ü tarafından ise, kısmen ya da çok az tanındığı sonucuna varılmıştır.
- Çağdaş Türk Müziği eserlerinin öğretiminde, tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizilerden ve Türk Müziği ritimlerinden oluşan etütlere tamamen ve büyük ölçüde ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.
- Çağdaş Türk Müziği’ne ait makamsal dizileri, ritim/usûlleri tanıması ve seslendirebilmesi için flüt öğretiminde tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizileri ve ritimleri kapsayan detaylı bir Çağdaş Türk Müziği flüt metoduna, büyük ölçüde ve tamamen ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Araştırmada tespit edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlardan elde edilen sonuçlara göre oluşturulmuş önerilere yer verilmiştir.

- Uygulanan anket sonuçlarına göre, Türkiye’de uygulanan flüt öğretim programlarının daha detaylı ve bilimsel yönleriyle ele alınıp plânlamalarda Çağdaş Türk Müziği konularına ağırlık verilebilir.
- Öğrencilerin mesleki hayatları boyunca ihtiyaç duyabilecekleri müzikal standartların neler olabileceği belirlenip, Türk Müziği’ne ait standartlar detaylı bir şekilde plânlamalara dâhil edilebilir.
- Flüt öğretim programlarının ulusal ve uluslararası repertuarı kapsayacak şekilde plânlamalarının yapılarak, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda standart bir flüt öğretim programının oluşturulabilir ve bu sayede öğrencilerin ihtiyaç duyduğu ulusal ve uluslararası müzikler ile repertuarın standart bir öğretim metoduyla öğrenilmesine imkân sağlanabilir.

Flüt öğretiminde Çağdaş Türk Müziği eserlerinin hem flüt öğretim elemanları, hem de öğrenciler tarafından yeterince tanınmadığı/bilinmediği ve bu eserlere yeterince yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple flüt öğretiminde, flüt öğretim elemanları tarafından, ulusal kültürümüze ait Çağdaş Türk Müziği eserleri, öğrencilere ödev olarak verilebilir ve içerisinde kullanılan makam dizileri ile Türk Müziği’ne ait usûller hakkında teorik bilgiler verilerek, bu diziler ile usûllerin icrası daha kolay öğretilir.

KAYNAKLAR

- Akıncı, Ç. (1994). *Yan flüt tekniği ve flüt dağarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Demirel, Ö. ve Kaya, Z. (2011). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dik, C. (2006). *Barok Dönemde Flüt Müziği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erden, M. (2014). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- İlik, A. (1986). “Ağaç Üflemeli Çalgılar Üzerine”. *Birinci Ulusal Eğitim Sempozyumu*. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Kıncal, R. (2006). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Nobel Yayınevi.

- Kıncal, R. (2014) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kurtaslan, H. (2010). *Flüt Eğitiminde Çağdaş Türk Flüt Eserlerinin Kullanımı ve Örnek Çalışma Egzersizler*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- MEB, (2006). Orta Öğretim Genel Müdürlüğü, “Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (Flüt) Öğretim Programı. (9., 10., 11. ve 12. Sınıflar).
- Onuk, Ö. (2001). *Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Flüt Eğitimi ve Bu Eğitimde Çağdaş Türk Flüt Müziğinin Yeri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdamar, K (1999). *Paket program ile istatistiksel veri analizi I*. (2. Baskı). Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Say, A. (2001). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sun, M. (2013). *Türk Müziği Makam Dizileri*. Ankara: Sun Yayınevi.
- Şişman, M. (2014). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uslu, M. (1996). “Türkiye’deki Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde AGSL Müzik Bölümlerinin Önemi”. *1. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu*. 105–112. Uludağ Üniversitesi: Bursa
- Uyan, D. (2014). “Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Etüt ve Eserlerin İncelenmesi”. *Sanat Eğitimi Dergisi*. 2 (2). 57-80.
- Üstün, E. (2012). “Flüt Eğitiminde Temel Beceriler ve Dil Teknikleri”. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*. (1). 103-122.
- Yalçınkaya, B. (2010). *Flüt Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Etüt Yazma Modeli ve Bu Modelle Bestelenen Özgün Etütlerin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Çağdaş Türk Müziği Flüt Öğretiminin Değerlendirilmesi Konulu Anket

Sıra No.	Anket Soruları	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
1.	Görev yaptığınız kurumda/mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan flüt eğitiminde, bilimsel yönleriyle tüm sorulara cevap verebilecek detaylı bir flüt öğretim programına ihtiyaç duyulmaktadır.					
2.	Görev yaptığınız kurumda/mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan flüt öğretim programının, öğrencinin meslek hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı müzikal standartları karşılama düzeyi uygundur.					
3.	Görev yaptığınız kurumda/mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan flüt öğretim programı, ulusal ve uluslararası müziklere ait repertuarı, eserleri, metotları ve etütleri eşit düzeyde öğretecek şekilde planlanmıştır.					
4.	Görev yaptığınız kurumda/mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan flüt öğretiminde, batı müziği flüt metotları kullanılmaktadır.					
5.	Flüt öğretiminde kullanılan batı müziği flüt metotlarının, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu tüm müzikal standartları (teknik beceri, müzikal yorumlama, ritim, dizi-mod-makamsal dizi vb.) karşıladığı kanaatindeyim.					
6.	Görev yaptığınız kurumda uygulanan/mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan Flüt öğretiminde çağdaş Türk müziği flüt metotları kullanılmaktadır.					
7.	Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait çağdaş Türk müziği eserlerinin yeterince seslendirildiği kanaatindeyim.					
8.	Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait çağdaş Türk müziği eserlerinin flüt eğiticileri tarafından yeterince bilindiği/tanıdığı kanaatindeyim.					
9.	Flüt öğretiminde, ulusal kültürümüze ait çağdaş Türk müziği eserlerinin flüt öğrencileri tarafından yeterince bilinmediği/tanınmadığı kanaatindeyim.					

10.	Çağdaş Türk müziği eserlerinin öğretiminde, tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizilerden ve Türk müziği ritimlerinden oluşan etütlere/çalışma egzersizlerine, ihtiyaç duyulmaktadır.
11.	Çağdaş Türk müziği flüt öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanacak olan makamsal dizilerden ve Türk müziği ritim/usûllerinden oluşan etütlerin/çalışma egzersizlerinin, öğrencilerin teknik kapasitelerinin artmasına olumlu yönde katkı sağlayacağı kanaatindeyim.
12.	Öğrencilerin çağdaş Türk müziğine ait makamsal dizileri, ritim/usûlleri tanıması ve seslendirebilmesi için flüt öğretiminde tampere sisteme göre uyarlanmış makamsal dizileri ve ritimleri kapsayan detaylı bir çağdaş Türk müziği flüt metoduna ihtiyaç duyulmaktadır.